

jeg vil endog finde det ganske naturligt, at han selv med en bestemt Udsigt til, ja Forvisning om, at der ikke vil komme nogen Lov ud af Forslaget, dog alligevel har fundet det rigtigt at indbringe det, og efter de Ytringer, vi idag have hørt i Begyndelsen af hans Foredrag, troer jeg, at han endog-
 faa meget bestemt udtalte, at dette var Noget, han ganske var gaaet ud fra. (Var-
 fob: Nei, ikke ganske!). Ja, men selv under denne Forudsætning vilde jeg finde det ganske naturligt fra hans Side, at Forslaget er ind-
 bragt; jeg vilde finde det ganske naturligt, om endog kun af den Grund, at den ærede Rigsdags-
 mand meente, at der kunde være Opfordring til at see, hvorledes Stemningen i det Hele
 taget stillede sig, nu 8 Aar efterat vi her i denne Sal behandlede et Lovforslag, vel ikke ganske
 af samme Beskaffenhed og Omfang som det fore-
 liggende, men som dog i det Væsentligste nærmede sig dertil. At Forslagsstilleren derfor, selv om
 der ikke var Udsigt til, at Forslaget vilde er-
 holde endelig Lovskraft, kunde antage, at det
 vilde have sin Betydning, at det fremkom, for-
 derved at komme til at erfare, om ikke flere af
 de efter hans Mening tidligere stedsundne Bild-
 farelser og urigtige Opfattelser angaaende disse
 Forhold havde forandret sig, finder jeg, som
 sagt, ganske naturligt. Men efterat denne For-
 handling nu har fundet Sted her i Salen, til-
 staaer jeg, at jeg vilde ansee det for at være
 meget urigtigt at føre Lovforslaget videre, og det
 er denne min Formening, som jeg skal tillade
 mig nærmere at begrunde. Jeg har ikke hidtil
 hørt nogen bestemt Udtalelse i den Retning, og
 som Følge deraf kan jeg ikke vide, hvorvidt jeg
 i saa Henseende er i Samklang med Andre;
 men jeg skal dog være tilbøjelig til at troe,
 at Flere vilde finde Anledning til at slutte sig
 dertil, og jeg skal end ikke finde det overraskende
 — naaget jeg ikke venter det — om selv den
 ærede Forslagsstiller kunde finde, at det var det
 Retteste. Naar man her i Thinget med Hensyn
 til et Lovforslag af meget stor og omfattende
 Indgriben i de væsentligste Livsforhold vil gjøre
 Brug af det ethvert enkelt Medlem utvivlsomt
 tilkommende Initiativ, saa kan det vel tænkes,
 at der, skjøndt hverst sjelden, kan være Anled-
 ning til at fremkomme med et saadant, selv om

det ikke paa nogen Maade kan vente at finde
 Tilslutning fra Regeringens Side; jeg siger,
 der kan gives saadanne Tilfælde, hvor: slige
 Lovforslag bør komme frem, skjøndt de fra Re-
 geringens Side kunne vente enten fuldkommen
 Ugyldighed, eller, hvad snarere vil kunne tænkes,
 en bestemt Modstand. Men naar slige Lovforslag
 skulle indbringes igjennem det enkelte Medlems
 Initiativ, maa det kun stee, naar de, stærke allerede,
 ved deres Indhold, have grebet ind i Livet, naar
 der allerede har vrist sig en saadan Stemning,
 som har været istand til at give sig Udtryk ad
 de forskjellige Veie, som i et frit constitutionelt Land
 let kunne findes, — naar det, med andre Ord,
 virkelig kan siges, at der for sligt et Forslag
 er en dybtfølt Trang hos Folket tilstede. Jeg
 har nu vel hørt den ærede Rigsdagsmand, jeg
 troer for Randers Amts Afd. Valgkreds (Krai-
 berg), som ofte, i min Nærværelse idetmindste,
 har været istand til at sige og forklare os Fol-
 kets Trang, ogsaa her udtale sig om, at der
 var en dybtfølt Trang hos Folket tilstede efter
 en saadan Adskillelse mellem Kirke og Stat.
 Jeg tilstaaer, at det i høi Grad overraskede
 mig at høre denne Forsikring, men jeg føier
 til, at jeg ikke er tilbøjelig til i allermindste
 Maade at troe paa den; der skal ganske andre
 Beviser til, førend man kan og skal troe paa
 en dybtfølt Trang hos Folket, end en saa-
 dan Ytring. Jeg vil tværtimod sige, at den
 hele Modtagelse af dette Lovforslag her i Sa-
 len, om man iøvrigt, hvad man dog vistnok
 maa, vil indrømme Repræsentanterne her Be-
 tydning som et Udtryk for Folket, maa være
 mere end nok og tilstrækkeligt til at godtgjøre,
 at naar man i denne Sag vil tale om Folkets
 Trang og dybtfulte Trang, saa gjør man sig
 skyldig i et stort Misbrug. (Kraiberg: Det
 er ikke mig, der har sagt det!). Ja, dersom den
 ærede Rigsdagsmand ikke har sagt det, saa an-
 gaae mine Ord ikke ham og falde forsaavidt
 bort; men man har dog imidlertid henholdt
 sig til den ærede Rigsdagsmands Udtalelser
 ogsaa fra andre Sider og har opfattet dem
 paa samme Maade som jeg, og hvis jeg ikke
 tager meget feil, skjøndt jeg maa tilstaae, at jeg
 kun hørte nogle Brudstykker af den ærede For-
 slagsstillers Foredrag idag, forekommer det mig,
 at et af disse Brudstykker indeholdt en Talsi-